

LBRIS

We know
books

AURELIA CHIRCU

SÂMBĂȚĂ
SEARA,
ÎN
Cizmigiu

Editura
Petale Scrise
Nojorid, 2022

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHIRCU, AURELIA

Sămbătă seara, în Cișmigiu / Aurelia Chircu. - Nojorid :

Petale scrise, 2022

ISBN 978-606-95548-7-6

821.135.1

Redactor: Maria Cătălina Buboc
Editare și corectare: Eva Ancuța Hamza
Marius Andrei
Design coperta: Maria Cătălina Buboc
Adrian Buzaș
Tehnoredactare: Tudor Neag

Contact și comandă: editurapetalescrise.ro
contact@editurapetalescrise.ro

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește
conform Legii dreptului de autor.

1. COLINDUL UNEI BROȘE

București, 1912

N-ar fi trebuit să aibă emoții, fiindcă nu era prima dată când lua parte la un concert ecleziastic. Dar se întâmpla să fie întâia reuniune după incendiul ce mistuise parțial biserica. Și Adam, fiul avocatului Filotti, se așezase în primul rând.

Acoperișul fusese reparat, iar decorațiunile interioare și orga, minunata orgă Walcker, erau ca noi. Cât despre clopotele și ceasul din turn, biata Anemona nici nu avea cuvinte să le descrie frumusețea. Era pur și simplu captivată de grandoarea lăcașului, pe care-l crezuse pierdut, de mulțimea venită să-i asculte și de farmecul acelei seri de decembrie.

Tânăra cânta de șase ani în corul bisericii, dar pentru acele reprezentații se făcea un concurs anual, la liceul unde studia, cu o votare cât mai transparentă. Fata fusese aleasă al treilea an consecutiv, împreună cu prietenele ei, Aimée și Cesonia. Totuși, Anemona se îngrijora la fiecare spectacol fiindcă, de obicei, participau la eveniment și Maiestățile Lor, în fața cărora nu trebuia să fie falsată nici o singură notă.

Cât despre Adam, el era tânărul îndrăgît de toate domnișoarele, mereu binevoitor, cu câte un compliment pregătit pe buze pentru oricare dintre ele. Atunci însă nu avea ochi decât pentru ea, lucru care le împingea pe colege să-și dea coate și să șușotească între ele. Însă fata era sigură că atenția lui nu era decât o îmbărbătare.

Îl cunoscuse în vara aceea, la balul dat de părintele ei, și avea impresia că-l știa de o viață. De aceea, dacă la prima întâlnire privirea lui o făcuse să se fâstâcească, în timpul recitalului trebuia să-i inspire curaj.

Regele Carol și regina Elisabeta nu-și ocupaseră locurile în lojă și spectacolul stătea să înceapă. După obicei, la apariția lor, întreaga suflare avea să cânte în cor imnul regal.

Enoriașii se așezară în stranele neîncăpătoare. Departe de a fi îngâmfată, Anemona simțea nerăbdarea lor de a se lăsa fermecați de gingășia vocii și a gesturilor, că doar numele ei se găsea în capul afișului ce anunța programul de vineri al bisericii Nemțești.

Lumina blândă a lumânărilor cilindrice din sfeșnicele de argint învăluia sala, înmiresmată cu tămâie, iar vocea orgii oferea publicului o stare de împlinire.

Deși din familii de neam, fetele purtau la spectacol ii muntenești cu mâneci lungi, brodate cu fir roșu și negru, și șorțuri cu motive florale. Pletele maroniu-roșcat ale fetei și cele blonde ale colegelor se iveau de sub basmalele stacojii. Pentru cine o cunoștea pe Anemona, știa că ea făcea o excepție în acea zi de purta haine colorate.

După ce interpretară împreună câteva cântece de stea, fata rămase singură pentru un mic recital. Cu nelipsitul surâs pe buzele trandafirii și glasul fin de mezzosoprană, fata urma să întrecă armonia instrumentului. Ea prinse a depăna poveștile cerbului, deși colindele cu animale mitice nu făceau parte din repertoriul bisericesc. Preferatele de atunci erau dintre cele vechi, învățate de la doica ei.

În lipsa mamei, doica Lina o învățase multe lucruri. Ea îi povestise, printre altele, cum se căsătorise cu băiatul visat și era convinsă că Anemona, de va păstra datina, se va mărita în același fel. Astfel, fiica moșierului Ilie Romanescu își împărțea timpul între serviciul caritabil la orfelinat și întâlnirile cu prietenele ei, alături de care formase o asociație numită *Clubul*

busuiocelor. Grupul era destinat celor care nu-și găsiseră încă ursitul, iar cele trei membre ale lui mai credeau în această veche tradiție.

Aimée și Cesonia ținuseră cu sfințenie obiceiul și, după doar două încercări, în acel an aveau să se logodească tocmai cu tinerii ale căror chipuri le visaseră. Anemona era deci ultima din club care încă nu-și primise ursita.

Fata luase totul ca pe o glumă, dar își pusese și ea busuioc sub pernă, la îndemnul prietenelor și al doicii. Deci, în noiembrie al anului trecut, de Sfântul Andrei, apoi în ianuarie, Boboteaza, iunie, Sânzienele, și acum iarăși de Sfântul Andrei, tinerei i-a apărut în somn același tânăr. Cu păr negru și ochi albaștri, el putea fi zburător prin înfățișare și, posibil, ca menire, deoarece ea nu l-a văzut niciodată până la balul mijlocului de florar, când a dansat cu Adam, pe care nu credea să-l revadă vreodată.

Concertul se încheie în aplauzele enoriașilor.

Biserica programase câte două concerte pe săptămână și Anemona, mergând spre ieșire, îl auzi pe preot menționând în treacăt spre îngrijitor că luni aveau să vină și Maiestatele Lor.

Tânăra primise onoarea de a fi felicitată în persoană de către regină, la o slujbă anterioară, și Maiestatea Sa îi oferise cadou o broșă minunată. Dar fata o împrumutase mătușii pentru bijutier ca să-i facă una aidoma. Problema era că tanti Lisandra pleca în două ore la țară, pentru a petrece acolo Sărbătorile, și fetei îi era rușine să nu poarte broșa la următorul concert.

Oamenii se pregăteau de plecare. Cesonia o îmbrățișă pe Anemona, urându-i somn ușor. Aimée îi zâmbi cu tristețe. Fata reușise să-și ascundă îngrijorarea, dar tânăra știa cât suferea draga ei prietenă.

– Încearcă să te odihnești puțin, îi spuse ea cu compasiune în glas. Cine știe ce treburi l-au împiedicat pe Alecu să te întâlnească astăzi.

– Nu știu ce să mai cred. Speram să vină aici.

– Nici Titi n-a putut veni, dar mi-a spus de ieri, zise Cesononia.

– Răbdare, sunt sigură că totul se va rezolva, o încurajă Anemona.

Un copil de casă veni în dreptul fetelor, anunțându-le că le aștepta mașina. Anemona îi strânse mâinile lui Aimée în palmele ei, consolator, apoi prietenele plecară.

Romanescu era în hol, unde își îmbrăca paltonul. Tânăra își făcu loc printre oameni, mulțumindu-le și urându-le o noapte bună. Privirea ei înflăcărată îl căuta pe Adam și, cum nu-l găsea, se gândi că acesta mersese acasă, uitând să-i vorbească. Însă tânărul, gata îmbrăcat, venea din partea opusă a încăperii, cu paltonașul ei în mâini. Ea se amuză, văzându-l.

– Nu sunteți prea tânără să purtați haine cernite? întrebă tânărul în loc de salut, arătând spre haina de culoare neagră. Am cerut permisiunea doicii voastre și a domnului Romanescu să vă ajut, iar acum o cer pe a voastră pentru a vă spune că ați fost o prezență ravisantă și abia aștept luni pentru a vă reasculta.

Anemona chicoti. Luă haina și-i răspunse, în timp ce se îmbrăca:

– Nu știam că este o vârstă pentru culorile închise. De altfel, nici dumneavoastră nu sunteți prea vesel, dacă ne luăm după nuanțele pe care le purtați.

Adam își trecu palma peste haina lui cafenie, devenind serios pentru o clipă, gest care nu-i scăpă fetei. Medită un timp, apoi zâmbi, cu un fel de nostalgie.

– Sper că n-ați mai întâmpinat probleme cu rochiile. Oricum, știți deja cum să salvați situația.

În seara balului, înainte de a primi invitația lui, fata avusese un mic accident, mai exact își agățase rochia și nu știa cum să-l ascundă de părintele ei, fiindcă îmbrăcămintea era una din garderoba mamei sale. De aceea, Adam o găsi foarte agitată și ea aproape că refuzase să-i fie parteneră. Însă, întrucât el știa cum să descoasă cu blândețe, tânăra i-a mărturisit acel lucru intim. Iar tânărul, în loc să se amuze, s-a oferit s-o ajute și, după mazurcă, a însoțit-o împreună cu mama lui într-un loc mai ferit. Femeia își cosea singură hainele, deci nu i-a fost greu să folosească una dintre agrafele ce împodobeau pletele Anemonei, pentru a repara cu ea firul tras din material.

Însă, ajutorul familiei Filotti nu a scăpat-o de reproșurile tatălui. Acestuia i s-a părut că fata ar fi vorbit prea mult cu Adam, pe care doar ce-l cunoscuse.

De aceea, ea mustăci, amintindu-și, deși pricepea că tânărul nu voise decât să destindă atmosfera. El tăcu atunci, afișând o grimasă, crezând probabil că o deranjase cu spusele lui.

– La revedere, domnule Filotti! răsună vocea moșierului Romanescu în liniștea ce se așternea ușor, odată cu plecarea ultimilor enoriași. Sunt sigur că mama voastră vă așteaptă cu cina, adăugă dând brațul Anemonei.

Ea refuză, uitându-se la tatăl ei, cu reproș. Nu înțelegea de ce prezența tânărului îl stingherea atât de tare. Probabil i se părea nepotrivit ca fiica unui moșier să se mărite cu un fiu de avocat, se înțelegea că omul nu era mai prejos decât el.

– Într-adevăr, mama e suferindă și nu a putut veni, dar sigur ar fi adorat-o pe domnișoara Anemona.

Fata se întristă și-i venea să-l certe pe tânăr că nu le spusese mai curând. Simțea o mare admirație față de acea doamnă cumsecade și nu numai pentru că o ajutase cu rochia. Ea stătuse pe o canapea, întreaga seară, dar nu ezitase să schimbe amabilități cu musafirii, cu aceiași zâmbet minunat, pe care fiul ei îl moștenise.

– Am observat că ați venit fără mașină, continuă el, de aceea voiam să vă invit să mergem împreună în căutarea unei birje. Dacă nu vă e cu supărare.

Romanescu îl ascultă cu indulgență și oftă, văzând surâsul fetei, ce încuviința înainte ca el să decidă.

– Tată, te-aș ruga să trecem pe la mătușa Lisandra. I-am promis Maiestății Sale că voi purta mereu broșa dăruită de Domnia Sa și nu vreau să aflu că am înstrăinat-o.

– Draga mea, e destul de târziu, nu se cade să-o deranjăm pe sora mea cu asemenea prostie.

– Dar, tată, e abia opt și mai târziu pleacă în vacanță, insistă ea.

– Doar nu crezi acum că regina nu are altceva mai bun de făcut decât să cerceteze dacă ai sau nu broșa la piept! Și n-ai avut-o nici azi, dar nu ți-ai mai făcut griji.

Anemona făcu o grimasă. Îl înțelegea că nu avea poftă de vizite, fiind treaz de pe la șapte dimineață, dar trebuia să se gândească și la dorințele ei. Se uită rugător înspre doică; femeia așteptă răspunsul moșierului, care-i aruncă o privire încruntată, apoi clătină din cap.

După asta, fetei i se păru că mama Lina răsuflă ușurată și, într-adevăr, ea avea dreptate să se bucure în sinea ei că nu i se permitea să meargă la mătușă, odată ce toată ziua alergase prin oraș cu diferite comisioane. Și îmbătrânise, chiar dacă fata încă vedea în ea prietena cu care împărtășea totul.

Tânăra oftă. Dacă ar fi știut că tatăl și doica n-o vor ajuta, le-ar fi cerut ajutorul prietenelor ei, înainte de a pleca. Aveau telefon acasă, acea invenție magică, dar tatăl ei încuia peste noapte biroul unde ținea aparatul, de teamă să nu fie folosit după ora nouă, când apelul costa dublu.

– Bine, nu mergem la mătușă, se strâmbă ea, dar ne putem duce măcar să vedem amenajările pentru bălci?...

Auzise că în acel an, în afara celui mutat pe podul Mihai Vodă, avea să mai fie un târg micuț, întins pe aleile parcului Cișmigiu.

Ilie își înălță sprâncenele meditativ.

– Oricum, e în drumul nostru spre Regina Elisabeta. Dar nu mergem la sora mea, să-ți iei gândul de la asta. Altfel, ocolim și vei vedea bălciul pe zi!

– Nu, tată, nu voiam să te păcălesc, se apără ea. Am înțeles că nu mergem la tanti. Vezi, e prima dată când primăria organizează așa ceva. Nu cred să fie mai interesant decât cel din Podul de Afară, dar e mai aproape ca așezare.

– Țsta de-l stricară era mai bun ca toate. Acolo l-am cunoscut pe omul meu...

Doica se referea la *Maidanul lui Duca*, terenul pe care se construiseră Primăria orașului. Femeia se întristă, amintindu-și; Anemona îi zâmbi cu o ușoară emoție. Soțul ei dispăruse cu câțiva ani în urmă; plecase până la Pitești, la o rudă, și nimeni nu mai auzise de el de atunci.

Părăsirea cei din urmă Biserica Nemțească, salutându-i pe preot și pe dascăl, ce se pregăteau să închidă. Cu Anemona la brațul tatălui ei și Adam sprijinind-o pe mama Lina, care-i arunca priviri stânjenite, cei patru ieșiră în Știrbei Vodă.

Acolo, în dreptul unei spițerii, erau adunate vreo zece persoane, în haine sărăcicioase, care vorbeau cu

sergenții și făceau gesturi largi cu brațele, în timp ce explicau. Cetățenii întârziați erau sfătuiți de poliție să meargă la casele lor.

Anemona privea uluită. Pentru două ore, uitase de toate. Sentimentul de împlinire de după spectacol, nerăbdarea de a-și recupera broșa și alintarea pe care și-o permitea cu cei dragi se estompară subit. Făcu o grimasă, se uită la Ilie, apoi aruncă o privire în spate, către ceilalți.

– Oare ce s-o fi întâmplat? întrebă bărbatul, cu mirare. Aseară s-au încăierat unii la cârciuma din colț...

Ilie se opri de parcă i se părea nepotrivit să vorbească de față cu femeile.

– Cred că e ceva mai grav decât asta, spuse Adam și, lăsând mâna doicii, grăbi pasul spre mulțime.

Se apropie de un bărbat și-i vorbi. Anemona vru să-l urmeze, dar Ilie o trase de braț; se opriră astfel la o anumită distanță de incident. Omul se îndepărtă puțin de grup și clătină din cap amărât, mai înainte de a răspunde:

– Au găsit un băiat în zăpadă. Cred că n-are nici optsprezece ani...

– Faceți loc să intre ambulanța! strigară sergenții ce împânzeau strada. Nu e nimic de văzut aici!

Un automobil alb, cu emblema salvării și girofar albastru, venea din josul străzii.

– Degeaba mai vin, cred că e mort de o bucată de vreme, mormăi un altul.

Anemona se desprinse din mâna tatălui și reuși să vadă printre trupurile celor adunați, jos, pe zăpadă, câteva jachete ponosite ce acopereau ceva. Abia apoi, observă labelle goale și învinețite ale unor picioare; lucrurile lăsasera gleznelor descoperite.

Deși voise să știe, imaginea aceasta o tulbură puțin. Voit sau nu, își aminti de Alecu.

– Credeam că doar la Hanul Galben vezi din astea, răspunse un altul. Îl duc la Colțea.

Anemona auzise de existența acestui han, un loc cu proastă reputație, dintr-o mahala cu nume la fel de neplăcut.

– Să mergem acasă, copilă! spuse Ilie. Și dumneata, domnule Filotti! îi strigă tânărului.

Doica încuviință, pe când fata își țuguie buzele nemulțumită. Adam se răsuci spre moșier, apoi se întoarse la ei.

– Se pare că ucigașul a lovit din nou, spuse el. Iertare, domnișoară, n-am intenționat să vă sperii...

– Nu m-am speriat... mustăci Anemona.

– Haideți, să ieșim în bulevard! zise Ilie. Mâncare și somn.

Tânăra oftă.

Se apropiau Sărbătorile, dar ele nu veneau cu bucurie, ci cu temeri. Siguranța națională era în primejdie, o dată din pricina războiului și mai apoi, din cauza crimelor. În săptămânile trecute citise în gazete despre două crime care urmaseră același tipar; doi bărbați fuseseră găsiți, la interval de câteva zile, unul la Iași și celălalt la Brașov. Amândoi erau deja morți, înjunghiați în stomac, atunci când ninsese peste trupurile lor.

Desigur că altă domnișoară s-ar fi speriat doar auzind asemenea știri, dar nu și Anemona. Ea urmărea investigațiile relatate în ziare. Unchiul din Liverpool avea toată colecția *The Strand Magazine* și mătușa Catinca îi dăruise o revistă cumpărată în dublu exemplar. De când o

citise, fata devenise admiratoare a aventurilor lui Sherlock Holmes și o rugase pe Catinca să-i copieze celelalte povestiri în scrisorile ei.

Nu mai mergeau în parc, deși nu era nicio primejdie, de fapt. Erau patru, nu-i putea ataca pe toți, iar criminalul își făcuse suma pentru acea seară. Trăiau vremuri tulburi, era conștientă de asta, dar stând în casă, baricadați, nu aveau să scape nici de ucigași și nici de război.

– Nu trebuia să-i dau liber șoferului, mormăi Ilie.

– Ar trebui să înveți să șofezi, mormăi fata. Să trimitem o slugă să ia broșa, insistă ea, posomorâtă.

– Copilă, mă uimești... Cum poți să te gândești la asta acum?...

– Nu vreau să par obraznică și să mă ierți, tată, dar știi și tu că, nici închiși într-un glob de cristal, tot nu scăpăm cu viață... din viață.

Ilie strânse din dinți și o smuci de braț. Adam zâmbi ușor, apoi își reluă mina serioasă.

– Domnule Filotti, spune-i și dumneata fiicei mele că exagerează, zise moșierul fără să se uite la tânăr. Nu, copilă, nimeni n-o va deranja pe Lisandra. Va avea o călătorie obositoare și acum sigur verifică ultimele detalii înainte de plecare.

Anemona îl privi întristată pe Adam. Acesta era pierdut în gânduri și abia după ce-l lovi cu cotul, o luă în seamă. Îi zâmbi vag, de parcă nu fusese atent la ce se discuta.

– Îmi pare rău că deranjez, dar eu am nevoie de broșă!

Se uită rugătoare la tânăr, dar el tăcu, ușor mirat. Ea oftă din nou și se concentră asupra porțiunii de gheață peste care treceau. Dacă nu ar fi fost Crăciunul, cu ornamentele de brad și colindele, Anemona ar fi urât acel anotimp.

Avea șaptesprezece ani și-și amintea ca ieri de primul ei bălci, la cinci anișori, când mersese cu părinții; se îndopase cu turtă dulce și alune prăjite și se dăduse în călușei, alături de ceilalți copii, până ce Ilie a luat-o de acolo, amintindu-i că ea era de sânge nobil. În primăvară, mama ei, Magdalena, avea să moară de cancer.

Astăzi, imaginea cășorilor de lemn cu coame roșii și verzi din amintirea ei îi producea nostalgie. Își dorea să poată merge la târg să se distreze după bunul plac, fără restricțiile tatălui.

Doica tuși, semn să grăbească pasul.

Pe Doamna Elisabeta, moșierul se îndepărtă puțin de ei ca să oprească un tramcar. Atunci, fata, care se sprijinea de brațul lui Adam ca să nu alunece, profită de neatenția mamei Lina și-i șopti tânărului:

– Nu pot cere ajutorul unui servitor sau birjar, fiindcă mă vor pârî tatei și telefonul e încuiat în biroul lui, deci nu o pot suna pe mătușă ori pe prietenele mele. Mă tem că sunteți singurul care mă poate ajuta. Știi că sunteți un cavaler și nu veți ignora rugămintea unei prietene.

– Să-mi fie cu iertare, șopti el, aplecându-se spre copilă, dar nu știu unde locuiește mătușa și, chiar de mi-ați spune, nu pot da buzna în casa dumneaei neinvitat.

– Dacă merg cu dumneata, nu vor fi probleme.

Adam se încruntă. Sigur se gândea la firea ei necoaptă și se amuza în sinea lui, închipuindu-și că era momentul prielnic ca s-o prindă în cursă. Dar fata spera ca el să fie un domn și s-o ajute, fără să profite de situație.

El zâmbi ușor și răspunse cu glas șovăitor, aruncând o privire în spate, către doică, și concentrându-se apoi pe haina maronie a moșierului, care discuta cu birjarul: